

Partiet oppløst

Kommunistene «sparkes ut» i Sovjet

Moskva (NTB-AP-Reuter): Den sovjetiske nasjonalforsamlingen vedtok torsdag med 283 mot 29 stemmer å oppløse kommunistpartiet på grunn av ledende partimedlemmers befatning med det mislykte kuppet i forrige uke. Det øverste sovjet anklaget partiet for å ha spilt en aktiv rolle i det mislykte kuppet i forrige uke.

Kort etter vedtok Det øverste sovjet med 375 mot fire stemmer at Folkekongressen skal velge ny nasjonalforsamling når den kommer sammen neste uke. I henhold til den sovjetiske grunnloven skal Folkekongressen under sin sesjon fornye en femdel av Det øverste sovjet. Men torsdagens avstemning innebærer at hele den sovjetiske nasjonalforsamlingen blir skiftet ut.

Flere av sovjet-republikkene tok torsdag nye skritt for å distansere seg fra Kreml og partiet.

Representanter fra Russland og Ukraina, de to største og rikeste republikkene, kunngjorde en ny samarbeidsavtale uten at de åpenbart rådførte seg med president Mikhail Gorbatsjov, og nasjonalforsamlingen opphevet immuniteten til forsamlingsens president, Anatolij Lukjanov.

Vedtaket innebærer at Lukjanov kan bli stilt for retten og tiltalt for sin medvirkning i den mislykte maktovertakelsen. Russlands president Boris Jeltsin har tidligere anklaget Lukjanov for å

NYE TIDER: Befolkningen i Sovjetunionen opplever nye tider – i et rivende tempo. Nå er kommunistpartiet oppløst.

Foto: AP/NTB

være en av hovedpersonene bak kuppforsøket.

Gorbatsjov foreslo torsdag å utnevne flere reformvennlige politikere, blant dem Aleksandr Jakovlev og tidligere utenriksminister Eduard Sjvardnadse, til det omorganiserte sovjetiske sikkerhetsrådet, som skal få utvidede fullmakter.

Sjvardnadse opplyste senere at han ikke ønsket å være med i det nye rådet. — I en kort samtale med Gorbatsjov gjorde han det helt klart at han ikke ville være

med, sa en av Sjvardnades rådgivere, Temuras Stepanov.

Reformvennlige ledere

Den nye militære og økonomiske alliansen mellom Russland og Ukraina stiller et nytt spørsmål: tegn ved Gorbatsjovs autoritet. Fra fem republikker med store muslimske befolkningsgrupper kom det meldinger torsdag om at kommunistiske tjenestemenn blir kastet ut av administrasjonene samtidig som kommunistpartiets eiendommer blir beslaglagt.

Partiet innblandet

Gorbatsjov sparket torsdag to av topplederne for det hemmelige politiet KGB, og Det øverste sovjet tok skritt for å legge ansvaret for kuppforsøket på konservative krefter i forsvaret, regjeringen og kommunistpartiet. I et av vedtakene het det at partiets sentralkomite var direkte innblandet i beslutningen om å innføre unntakstilstand.

Kupp- lederen var full...

London (NTB-Reuter): Mannen som overtok etter president Mikhail Gorbatsjov under kuppforsøket i forrige uke var full da kuppet begynte og full da han ble arrestert, skrev en britisk avis torsdag.

Visepresident Gennadij Janajev lå og sov på kontoret i Kreml da tilhengere av Gorbatsjov kom for å arrestere ham dagen etter at kuppet falt sammen, skrev The Guardian som siterte fremtredende sovjetiske tjenestemenn.

— Jeg kunne ikke få ham våken på lang tid, og da han våknet forsto han ikke hvem jeg var, sa Gorbatsjovs rådgiver Venjamin Jarin, som var med i gruppen som kom for å arrestere Janajev.

Jarin sa han hadde inntrykk av at Janajev hadde drukket tett.

Ute av kontroll

Omringede kroater ber om hjelp

Beograd (NTB-Reuter): Den jugoslaviske hæren er ute av kontroll, og det gjenstår bare en mulighet til å gjøre slutt på den skitne krigen i Kroatia, mener republikkens president Stipe Mesic.

På en pressekonferanse i Zagreb sa han at jugoslaviske ledere skal møtes tirsdag for å drøfte EFs forslag om en fredskonferanse. — Hver dag faller nye ofre for krigen, og jeg tror dette er den siste sjansen til å engasjere EF-observatører, å starte forhandlinger og få slutt på den skitne krigen mot Kroatia, sa Mesic.

Kroatiske soldater som er omringet i byen Vukovar, appellerer om hjelp, men vil fortsette kampen mot føderale og serbiske styrker.

Torsdag hadde byen vært beleiret i fem dager, og både onsdag og torsdag ble det gjennomført flere flyangrep mot byen. Men bombekasterangrepene døde hen torsdag morgen i den østkroatiske byen. Både serbere og kroater hevder at de har kontroll over byen.

— Vi er fast bestemt på å forsvare Vukovar, sa de kroatiske soldatene i en rapport til det kroatiske forsvarsdepartementet.

— Vi kjemper for Vukovar og Borovo Naselje med alle tilgjengelige

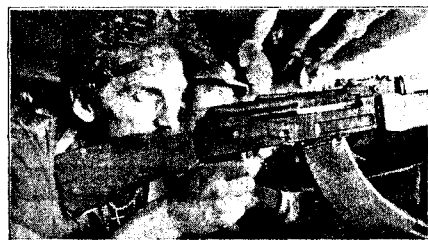
midler, het det i rapporten, som ble lest opp i Zagreb radio.

Soldatene anklager den føderale hæren for å drepe sivile og ødelegge kulturhistoriske minnesmerker og bygninger. De krever at forsvarsdepartementet sender materiell hjelp til området.

Mødre protesterer

Foreldrene til soldater fra Kroatia og Bosnia-Hercegovina har krevd at sønnene deres blir fritatt for tjeneste i hæren. 1.000 mødre til kroatiske soldater har reist til Beograd for å demonstrere utenfor forsvarsdepartementet og militærhovedkvarteret.

De vil at sønnene deres ikke skal være med på militære operasjoner i Kroatia, og at soldater som er ferdige med militærtjenesten skal få vende hjem til sin republikk. Flere hundre mødre protesterte også to dager foran den bosniske parlamentsbygningen i Sarajevo før de reiste til Beograd.

SPENT: Spenningen øker i Kroatia der omringede soldater er villig til å kjempe til siste mann for å oppnå sin uavhengighet.

Foto: AP/NTB

Senket

Kuwait's flyvåpen senket en irakisk kanonbåt og enheter fra kystvakten arresterte 46 inntrengere som tok seg i land på den strategiske Babijan-øya i et forsøk på å tilrane seg forlatt ammunisjon, opplyste vestlige sikkerhetskilder torsdag. Det var det alvorligste anslaget fra det irakiske militæret siden den USA-dominerte styrken kastet de irakiske styrkene ut av Kuwait i februar, etter den sju måneder lange okkupasjonen. (NTB-AF)

Krisehjelp

USA og Storbritannia vil gi økt og raskere matvarehjelp og humanitær hjelp til Sovjetunionen, men vil foreløpig ikke love mer økonomisk bistand. President George Bush oppfordret torsdag den sovjetiske regjering til å godkjenne de baltiske statenes uavhengighet, men han gikk ikke så langt som til å varsle en formell amerikansk diplomatisk anerkjennelse av statene. (NTB)

Gull

Frankrike vil gi Litauen tilbake 2,1 tonn gull landet har oppbevart i 50 år, og vil støtte republikkens søknad om medlemskap i FN, sa utenriksminister Roland Dumas torsdag. (NTB-Reuter)

Gisler drept

Tre mennesker ble skutt og drept i Paris sent onsdag kveld da de ble tatt som gisler sammen med en annen person og et barn. Torsdag morgen ble mannen som hadde tatt gislene alvorlig såret da han prøvde å flykte fra en leilighet mens han holdt barnet i armene. En politimann ble også lettere skadd under skuddvekslingen, mens barnet ikke ble truffet. (NTB-AFP)

Smuglet ut

Den tidligere lederen for den største kristne militansen i Beirut-området, general Michel Aoun, ble torsdag morgen smuglet ut av Libanon etter at han hadde fått beskyttelse i den franske ambassaden i landet de siste 10 månedene. Aoun ble brakt til Kypros med en fransk ubåt og kommer til å bosette seg i Paris. (NTB-AFP)